P9_TA(2019)0112

Tvrdý zákrok proti nedávným demonstracím v Íránu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. prosince 2019 o tvrdém zákroku proti nedávným demonstracím v Íránu (2019/2993(RSP))

(2021/C 255/13)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Íránu, včetně toho nejnovějšího ze dne 19. září 2019 o Íránu, zejména o situaci obránců práv žen a vězněných občanů EU s dvojím občanstvím [1],

— s ohledem na závěry Rady ze dne 4. února 2019 týkající se Íránu,

— s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josepa Borrella Fontellese ze dne 8. prosince 2019 vydané jménem EU k nedávným demonstracím v Íránu,

— s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 21. listopadu 2019 o nedávných událostech v Íránu,

— s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 12. dubna 2018 o prodloužení platnosti jejích restriktivních opatření o dalších 12 měsíců v reakci na případy závažného porušování lidských práv v Íránu,

— s ohledem na obecné zásady EU týkající se obránců lidských práv,

— s ohledem na příslušné obecné zásady EU týkající se trestu smrti a mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a na obecné zásady EU v oblasti lidských práv ohledně svobody projevu online a offline,

— s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 o strategii EU vůči Íránu po jaderné dohodě [2],

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 73/181 ze dne 17. prosince 2018 o situaci v oblasti lidských práv v Íránské islámské republice,

— s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN ze dne 30. ledna 2019 o situaci v oblasti lidských práv v Íránské islámské republice,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

— s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, jehož je Írán smluvní stranou,

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že desetitisíce lidí z celého Íránu zastupující všechny složky společnosti v největších protestech za posledních 40 let uplatnily své základní právo na shromažďování a vyjádřily nespokojenost s hospodářskou situací spojenou se zvýšením cen pohonných hmot o nejméně 50 %;

---

[1] Přijaté texty, P9_TA(2019)0019.
[2] Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 86.

Čtvrtek 19. prosince 2019

B. vzhledem k tomu, že navzdory opakovaným mezinárodním výzvám ke zdrženlivosti použily íránské bezpečnostní síly vůči demonstrantům nepřiměřené prostředky a sílu; vzhledem k tomu, že podle zpráv občanské společnosti íránské bezpečnostní síly zahájily střelbu na neozbrojené demonstranty, kteří nepředstavovali žádnou bezprostřední hrozbu, a údajně je zastřelili;

C. vzhledem k tomu, že podle organizace Amnesty International bylo zabito nejméně 304 osob, včetně dětí, mnohem více osob bylo zraněno a byly zatčeny tisíce demonstrantů a novinářů, obránců lidských práv a studentů; vzhledem k tomu, že íránské orgány nesdělily oficiální počet mrtvých a odmítají vydat těla obětí jejich rodinám;

D. vzhledem k tomu, že dne 16. listopadu 2019 íránské orgány na pět dní téměř úplně zablokovaly internetovou komunikaci, což vedlo k výpadku téměř všech prostředků on-line komunikace občanů v Íránu, čímž zabránily předávání informací o brutálních zásazích; vzhledem k tomu, že zablokování internetových komunikací je porušením základního práva na přístup k informacím, které představuje nepřiměřené omezené svobody projevu a stalo se trvalým postupem ze strany příslušných orgánů;

E. vzhledem k tomu, že usnesení ze dne 25. října 2016 o strategii EU vůči Íránu po jaderné dohodě ([3]) zdůrazňuje význam prosazování obecných zásad EU v oblasti lidských práv, včetně zásad týkajících se obránců lidských práv, v kontextu vztahů mezi EU a Íránem;

F. vzhledem k tomu, že obráncům lidských práv, novinářům, právníkům a on-line aktivistům v Íránu i nadále v důsledku jejich práce hrozí pronásledování, svévolné zatýkání, zadržování a trestní stíhání; vzhledem k tomu, že íránské ministerstvo pro zpravodajské služby a další složky tvrdě zasáhly proti občanské společnosti; vzhledem k tomu, že 77 příslušníků proreformní opozice, většinou členové strany Fronta účasti, vydalo otevřené prohlášení odsuzující nepřiměřené použití síly při potlačování demonstrací; vzhledem k tomu, že někteří z nich byli v Íránu postaveni před soud a obviněni ze „šíření propagandy proti islámské republice“ a dva z nich byli zatčeni, a to Mohamed Kianúš Rad a Mehdí Mahmúdian;

G. vzhledem k tomu, že íránské soudy obvykle nezajišťují řádné soudní řízení, odmítají poskytnout obviněným přístup k právnímu poradenství, odmítají návštěvy zástupců konzulátů, OSN nebo humanitárních organizací, a umožňují použít doznání získaná mučením jako důkaz; vzhledem k tomu, že neexistují nezávislé mechanismy pro zajištění odpovědnosti v rámci soudnictví a přetrvávají závažné obavy v souvislosti s politizací soudců, zejména těch, kteří předsedají revolučním soudům;

H. s ohledem na to, že mnoho osob s dvojí státní příslušností EU a Íránu je zadržováno za svou činnost v oblasti lidských práv nebo za svou akademickou činnost; vzhledem k tomu, že od června 2019 jsou v Íránu vězněni dva francouzští výzkumní pracovníci, paní Fariba Adelchahová a, jak bylo nedávno potvrzeno, pan Roland Marchal;

1. vyjadřuje soustrast rodinám obětí; přeje zraněným rychlé uzdravení;

2. odsuzuje rozšířené a nepřiměřené používání síly ze strany Íránu proti pokojným demonstrantům, kteří pouze uplatňují své právo na svobodu projevu, sdružování a pokojného shromažďování; zdůrazňuje, že takovéto kroky jsou nepřijatelné, a naléhavě žádá íránské orgány, aby zveřejnily celkový počet mrtvých a zadržených, vedly rychlé, nestranné, nezávislé a transparentní vyšetřování údajného nepřiměřeného použití síly, včetně bezprostředních cílených zákroků bezpečnostních sil proti jednotlivým demonstrantům, a aby byl každý, kdo se dopustil násilí, pohnán k zodpovědnosti;

3. žádá, aby byli bezpodmínečně propuštěni všichni demonstranti, obránci lidských práv a novináři, kteří jsou v současnosti v Íránu zadržováni za uplatňování svého legitimního práva na svobodu projevu a shromažďování; žádá dále, aby orgány sdělily všem rodinám, kde jsou zadržováni jejich příbuzní, a vyzývá, aby byl advokátům a mezinárodním pozorovatelům umožněn neomezený přístup ke všem osobám, které byly zadrženy při demonstracích, a aby bylo mezinárodní společenství informováno o totožnosti zadržovaných osob; opakuje své dřívější výzvy k propuštění Názanín Zágharí-Ratcliffové a mnoha dalších, kteří byli protiprávně zadrženi;

([3]) Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 86.

4. důrazně odsuzuje rozhodnutí Íránu zablokovat internetový přístup ke globálním sítím, které íránským občanům znemožnilo komunikaci a zastavilo volný tok informací; zdůrazňuje, že tyto kroky představují jednoznačné porušení svobody slova; naléhavě žádá íránské orgány, aby zrušily veškeré blokace on-line komunikace a služeb;

5. zdůrazňuje, že vždy musí být dodržována základní práva, jako je svoboda projevu a shromažďování, a vyzývá íránské orgány, aby plnily své mezinárodní závazky, včetně závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;

6. vyzývá OSN, zejména Radu pro lidská práva, aby neprodleně zahájila komplexní vyšetřování událostí, k nimž došlo v uplynulých týdnech, které by vedl zvláštní zpravodaj OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Íránu, s cílem objasnit obvinění ze závažného porušování lidských práv v této zemi od začátku protestů a vyzývá Írán, aby osobám provádějícím toto vyšetřování umožnil plný a neomezený přístup;

7. připomíná své usnesení ze dne 19. září 2019; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že se v případech týkajících se zadržování osob s dvojí státní příslušností EU a Íránu nedosáhlo dostatečného pokroku; naléhavě žádá íránské orgány, aby okamžitě propustily Rolanda Marchala a Faribu Adelchahovou i všechny obránce lidských práv, kteří byli uvězněni a odsouzeni za pouhé uplatňování svého práva na svobodu projevu, svobodu sdružování a pokojného shromažďování;

8. žádá, aby EU, včetně místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, i nadále při jednáních s íránskými orgány v rámci dvoustranných a mnohostranných fór upozorňovala na problematiku dodržování lidských práv, zejména v rámci politického dialogu mezi EU a Íránem vedeného na vysoké úrovni;

9. opakuje svou plnou podporu laureátům Sacharovovy ceny Nasrín Sotúdeové a Džafaru Panahímu; vyjadřuje politování nad skutečností, že Nasrín Sotúdeová je stále vězněna a odpykává si trest odnětí svobody na dobu 33 let a 148 ran bičem, a trvá na jejím okamžitém a bezpodmínečném propuštění; vyzývá íránské orgány, aby zrušily zákaz cestování, který platí pro Džafara Panahího od roku 2010;

10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropské službě pro vnější činnost, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, nejvyššímu vůdci Íránské islámské republiky, prezidentovi Íránské islámské republiky a poslancům íránského parlamentu.